

A Grund bennünk él

Az első napok után, amikor a Pál utcában elkezdődött az építkezés, Boka és a családja elköltözött. Csónakos csak úgy emlegette ezt a többieknek, hogy "Boka elmenekült". Persze, továbbra is tisztelettudóan mondta ezt, mintha még mindig Boka János lenne a nagyvezér és bármikor felbukkanhatna, amikor Csónakos megpróbál már másodfokú sértő megjegyzéseket tenni rá. Csónakos azelőtt soha nem mondott volna másodfokú sértő megjegyzéseket, de a fiú vállaira kétszeres súllyal nehezedett a gyász, és nem ülhetett le csak úgy az út szélére sírni. Erősnek, érettnek kellett mutatkoznia, mert így, hogy Nemecek meghalt, Bokát pedig elvesztették, egyértelműen mindenki Csónakosra tekintett fel. Csónakos felé érkeztek a kíváncsi, segélykérő pillantások, az izgatott kérdések. *Most mi lesz velünk? Mi lesz a Grunddal? Ki az új kapitány?* Így, Csónakos a szárnya alá vette a Pál utcaiakat. Csele lett az elsőszámú segédje. Együtt játszottak, együtt tanultak, egymás különböző, eddig rejtett oldalait és tulajdonságait ismerték meg. Csele támogatta Csónakost, de valahogy mégsem úgy, mint ahogy régen Boka tette. Bokára az ember támaszkodhatott jóban rosszban, Boka csak igazságos tudott lenni, ő volt a mintapélda. Cselének viszont megvoltak a maga problémái, könnyen megsértődött és nem viselkedett sziklaszilárdan. Hiába lett Csónakos a vezér és Csele a segéd, Csónakos is Csónakos, és Csele is Csele maradt. A Pál utcának pedig maga Boka János, Boka bátorító hangja, páratlan őszintesége és intelligenciája kellett. Az idő múlásával végül a Grundon lassan elkezdődtek az építkezések, a fiúk érett gimnazistákká nőttek, az önfeledt gyermeki mulatozás helyét átvette a komolyság. Az a komolyság, amit a Boka iránt érzett hiányuk keltett.

Ébredés, Csónakos András így hívta a tavaszt. A napsugarak újra beszöknek az ablakon, hogy eltereljék a figyelmed a fárasztó és egyhangú számtanóráról. A tél szürke, üres csendje után madárcsicsergést hallasz. Mint, amikor a hangversenyen elnémül a közönség, síricsend borítja az egész termet, majd a karmester a pálcájával int és megszólalnak az első hangszerek. Elkezdődik valami. A tavasz egy kezdet, egy tiszta lap, amit a természet nyújt feléd. Nem vár el semmit cserébe, csak csendben feléd nyújtja. A te döntésed, hogy kihasználod-e. Andris mindig kihasználta a tavaszt. Füttyülve kirohant az iskolából, vidám táncot járt a széllel, megsimogatta a rügyeket a fákon, olykor visszaénekel a madaraknak. Idén azonban rosszkedvűen kezdődött a tavasz. Szürkén ásított az ég, a szellő is csak lustán fújdogált.

– Ez nem is tavasz – mondta Csele, amikor az iskolából kilépve a búskomor képű Andrishoz lépett. A fiú csak megvonta a vállát és csendben hazaindult. *"Talán már mindegy is, milyen a tavasz"* gondolta. Nincs Grund, nem fognak métázni, akkor miért is legyen jó idő? A tavasz biztosan látta, hogy a métaütő évek óta csak porosodik, és a Grund zászlója sem lobog vígan a kerítésen, ezért a megszokott szép arca helyett, most a jelenlegi helyzethez illő képét mutatta meg. Csónakos felhorkantott és lassított a léptein.

A szokásos úton igyekezett haza, befordult a Pál utcába és komótosan elhaladt a régi Grund mellett. A kerítés még ugyanúgy állt, Andris néha végig húzta az ujjait a fákon, hogy kitapintsa a barátaival belevéselt jeleket és üzeneteket. Egyszer még egy kis kék üveggolyót is talált az egyik résben. Nyomban felkacagott, de ahogy lassan körbe forgatta a golyót a tenyerében, eszébe jutott Nemeček Ernő, aki egykor lelkesen gyűjtögette az üveggolyókat, és Csónakos nem tudott mosolyogni többé. Most viszont nem nyúlt a kerítéshez, a Grundra rá se hederítve haladt végig az utcán és néhol még morcosan fel is verte a port a cipőjével. Már épp fordult volna jobbra az útelágazásnál, amikor halk nyikorgás zajára figyelt fel egyenesen a háta mögül. Habozva megfordult és néhány pillanat erejéig elkerekedett szemekkel bámulta a Grund tágra nyílt kapuját. Nem tudta eldönteni, hogy a szél csapta-e ki, vagy valaki bement és nyitva hagyta. Mindenesetre néhány ugrással gyorsan a kapu elé termett és erőteljesen bevágta azt.

– Így ni – dünnyögte magában és elégedetten megpaskolta az ajtót. Akkor döbbsent meg csak igazán, amikor válaszul egy kopogást kapott. Majd még egyet. Egyre több, folyamatos ritmussá alakuló kopogást. Elakadt a lélegzete, miközben lassan felismerte a Pál utcaiak jellegzetes kopogását, ami nem szűnt meg egészen addig, amíg Andris újból meg nem szólalt:

– Csele? – bukott ki a fiúból. Úgy gondolta csakis Csele szaladhatott utána és surranhatott be a kiskapun (ami egyébként tilos), hogy ilyen tréfát űzzön vele. Csónakos bártortalanul visszakopogott. A "nincs semmi vész, bejöhetsz" kopogást használta, amely szintén a Pál utcaiak egyik egyezményes jele volt. Válasz azonban nem érkezett, helyette a kapu résnyire nyílt, majd hirtelen teljesen kitárult. Andris a szája elé kapta a kezét, hogy elfojtsa a feltörő megdöbbsent kiáltását. A kapuban Boka János állt, szépen vasalt iskolai egyenruhában, kezében egy métaütővel. Csónakos csodálkozó arcát nézve egyre szélesebb mosoly terült szét a jóképű, már megkomolyodott arcán. Andris végignézett a jócskán megnyúlt fiún, az egyenes tartásán, a tekintélyén, ami a régi időkben is sugárzott róla, de most valahogy sokkal feltűnőbbben. Csak a poros métaütő ütött el a tökéletes úriember kinézetétől, amit jobb kezében remegve szorongatott. Vegyes érzelmek futottak át rajta Boka láttán. Most neki ugorjon, kicsit meghúzza a fülét? Itt hagyta őket és annyi mindent megérdemelne most, hogy visszajött. Először is azt a sok dühöt, amit Csónakos az elmúlt hónapokban érzett. Aztán a kétségbeesést, amit pedig a vezér nélkül maradt Pál utcaiak éreztek. Csónakos szó nélkül Boka szemébe nézett, a fiú válaszul némán állta a tekintetét. Boka szemében nem csillogott vidámság, de valami más igen. Ott, abban a tekintetben, amit Csónakos a lelkével szemügyre vett, csillogott a fájdalmas honvágy. A magány. Csillogtak a Grund könnyei, pedig sem a Grund, sem Boka soha nem sírtak. A Nemeček elvesztése elől menekülő Boka most hazatért, mint egy magányos és hosszú utat megjárt vándor. Ezt látta Csónakos miközben Boka szemébe nézett, és úgy döntött üdvözli a magányos vándort:

– Papuskám, te aztán jól eltűntél – húzta ferde mosolyra a száját, majd előre lépett egyet, hogy hátra veregethesse Bokát. A fiú szavaitól Bokába is visszatért az élet, és nevetve tűrte, ahogy a barátja üdvözli őt. Azonban miután elhalkult a nevetés, újra komoly arcra váltott, megforgatta a kezében a métaütőt és megköszöri a torkát.

– Gyáván viselkedtem Andris. Abba a hitbe ringattam magam, hogy ha elmegyek, el tudom majd felejteni Ernőt, a Grundot és mindent, ami itt van. Számítottatok rám? Tudom. Bízotok bennem? Tudom, és rettentően sajnálom. Viszont most itt állok, lehet a történetek után már nem ugyanolyan emberként, de ugyanúgy Pál utcaiként. Barátként. Többé nem futok el – mondta határozott hangon Boka.

Csónakos nem érzékenyedett el gyakran, de a barátja szavai most szokatlan melegséget ébresztettek a szívében. Már nem érezte magát elhagyottnak, eltűnt az kis hang is, ami mindig eszébe juttatta Boka hiányát. A Grund kerítéseire pillantott, a sötét tölgyfára, amire immár rásütött a napfény. Napfény, mert a nap ébredve fénylett az égen, körülötte lassan eloszlottak a szürke felhők. Madárcsicsergés hangja töltötte be az eget, lágy szellő szaladt végig a Pál utcán. Csónakos füttyülve üdvözölte a tavaszt. Hisz a tavasz nem hagyta cserben, csak megvárta míg Boka János ideér. *”Tulajdonképpen – nevetett magában a fiú – Boka hozta magával a tavaszt.”*

– Na gyere János, várnak a többiek. Újra együtt lesznek a Pál utcaiak. Olyan jól ismerlek, hogy lefogadom naprakész ötletekkel és tervekkel készültél nekünk – intett Bokának Csónakos, és a két fiú sietős léptekkel elindult az utcán. Boka Andrist nézve mosolyogva megcsóválta a fejét. Észrevette, hogy a barátja komolyabb lett, felelősségteljesebb, amíg ő távol volt. Arra gondolt, hogy ha másért nem is, ezért az egyért megérte elmennie. Ezzel talán jobbá tette Andrist, fájdalmas áron, de valóban egy jobb emberré. Kihallotta az izgatottság apró szikráit a barátja szavaiból, hiába próbálta meg palástolni őket. Terveket vár? Bokának voltak tervei, de előtte valami olyat akart mondani a barátjának, amelyet a fiú soha nem felejt majd el. Egy új kezdetet, amivel kifejezi, hogy mennyi mindenen mentek ők együtt keresztül és mennyit jelent neki ez az egész.

– Tudod Csónakos – vett nagy levegőt Boka – amíg távol voltam, sokat gondolkodtam a Grundról. Hogy hol lesz az új Grund, mi lesz a régivel, mit fogunk most tenni. Szeretném, ha tudnád, hogy bármi is fog történni a csapattal, hiába fog felépülni valami a gyerekkorunk legfontosabb helyszínére, a Grund bennünk él. A Grund már nem a farakásokat jelenti és azt a kis kerítéssel körbevett teret, ahol mi felnőttünk. Mi alkotjuk a Grundot. Amíg mi itt vagyunk, a Grund is mindig itt lesz. Velünk lesz – fejezte be Boka, és a könnyein át Csónakosra mosolygott. Így született újjá a Grund, és így került Leszik új jegyzőkönyvének első oldalára Boka fontos mondata, miszerint: A Grund már nem a Pál utcában, hanem a Pál utcai fiúkban él tovább.